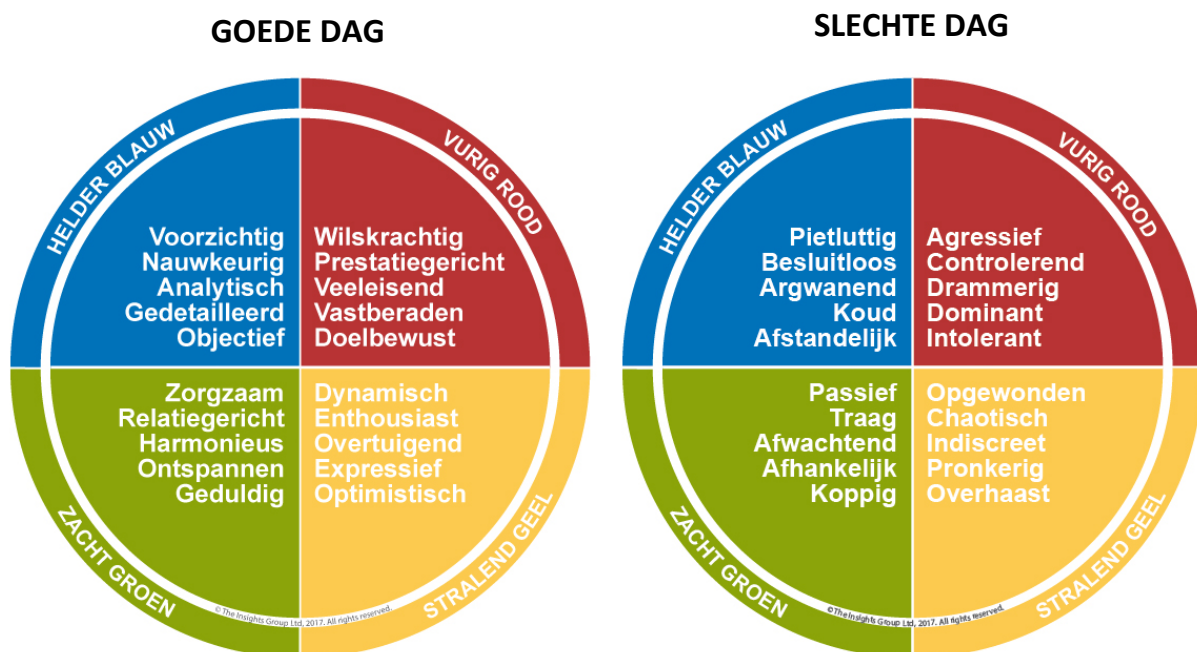

Insights Discovery

Het model Insights Discovery werd begin jaren negentig van de afgelopen eeuw ontwikkeld in Schotland, door Andrew en Andy Lothian. Het is gebaseerd op de theorie van Carl G. Jung en de systematiek van acht basispersoonlijkheidstypen die Dr. Jolande Jacobi daar later van heeft afgeleid. De Zwitserse psychiater en psycholoog Carl Gustav Jung (1875–1961) leverde een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van de psychologie en het doorgronden van de psychologische typeringen van mensen. Het uitgangspunt van Jung was daarbij dat elk mens uniek is, maar ook dat ieder mens bepaalde diep gewortelde psychologische voorkeuren heeft die hem een bepaalde kijk op situaties geven. Het gedrag dat voortkomt uit deze voorkeuren bepaalt de wijze van communiceren, het nemen van besluiten, samenwerken, leidinggeven, enzovoorts.

Dit concept is al terug te voeren tot ‘de Vier Temperamenten’ die Hippocrates al in het oude Griekenland beschreef en gebruikte. Temperamenten die ook een kleur hadden. Hoewel iedereen alle vier kwadranten in meer of mindere mate tot zijn/haar beschikking heeft, ‘lichten’ door persoonlijke voorkeuren bepaalde kleuren sterker of minder sterk ‘op’. Figuur 1 laat de vier kleuren zien met een korte beschrijving van de kwaliteiten die bij elk van de ‘energieën’ horen.

De twee psychologische voorkeuren van Jung die bepalend zijn voor de vier kwadranten, zijn kort als volgt te beschrijven:

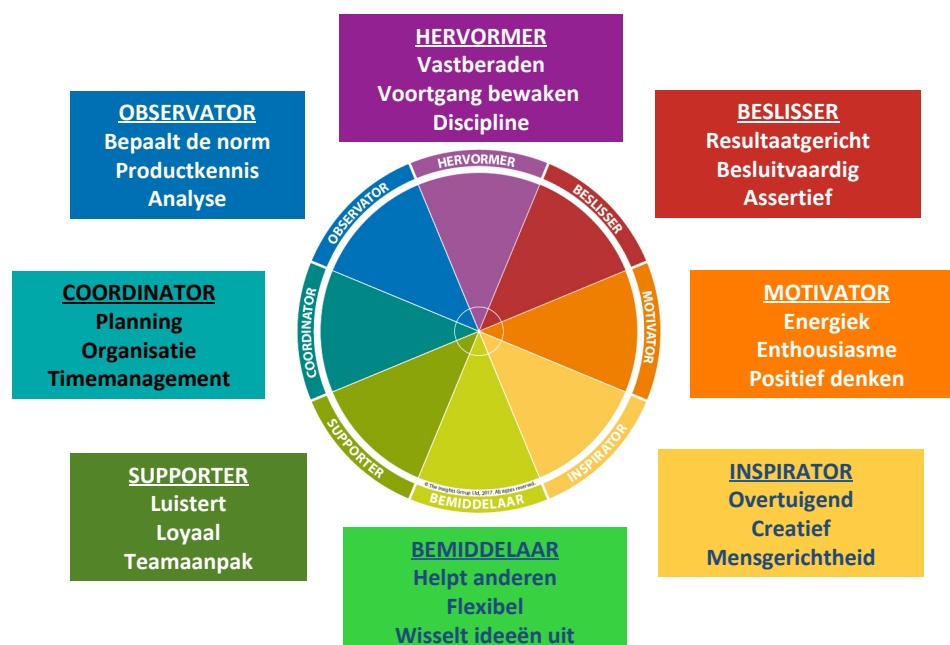
- 1 De wijze waarop we onze aandacht richten en onze energie tot uitdrukking brengen: **‘extraversie’ of ‘introversie’**. Introversie houdt in dat je meer teruggetrokken, reflectief en naar binnen gericht bent, extraversie dat je meer gericht bent op de buitenwereld. Extraverte mensen kunnen worden getypeerd met behulp van begrippen als: spraakzaam, actiegericht, stralend middelpunt, direct, gezelligheid, scherp. Bij introverte mensen horen begrippen als: rustig, diepgang, intimiteit, beschouwend, bedachtzaam, gereserveerd en dergelijke. We kunnen mensen niet in de ene of andere dimensie plaatsen; er is sprake van een bandbreedte.
- 2 De wijze waarop mensen oordelen en besluiten nemen. Dit noemt Jung de rationale functies.

Hier zijn weer twee uitersten: **‘denken’** en **‘voelen’**. Denktypen zijn taakgericht, baseren hun besluiten op analyse en logica en geven de voorkeur aan objectiviteit en afstand. Ze kunnen kritisch zijn en nemen graag een onpartijdig standpunt in. Bij hen passen woorden als: analytisch, resoluut, objectief en correct. Voeltypen zijn vooral relatiegericht en vaak veel persoonlijker in de manier van besluiten. Zij stellen zich in op het effect van het besluit voor anderen en zijn begaan met problemen van mensen en relaties. Bij deze mensen horen woorden als: harmonieus, informeel, betrokken en subjectief.

Jung beschrijft daarnaast ook nog functies die wel door Insights Discovery worden meegenomen in de beschrijving van de persoonlijkheidstypen, maar die niet verwerkt zijn in de vier kwadranten:

- De zogeheten irrationele functies. Dit zijn functies die dieper in ons innerlijk verborgen liggen en die worden gebruikt om informatie tot ons te nemen. Jung onderscheidt **‘gewaarworden’** en **‘intuïtie’**. Iemand met een voorkeur voor gewaarworden is vooral geïnteresseerd in feiten en het hier en nu. Hij/zij gaat uit van zijn vijf zintuigen om waar te nemen. Bijbehorende woorden zijn: specifiek, gericht op het heden, feitelijk, vasthoudend. Iemand met de voorkeur voor intuïtie is vooral geïnteresseerd in mogelijkheden en de toekomst. Hij/zij luistert liever naar zijn onderbewuste, zijn/haar ‘zesde zintuig’. Hij/zij houdt niet van routine aangezien dat geen ruimte overlaat voor inspiratie. De intuïtieve persoonlijkheid geeft snel betekenis aan waargenomen signalen door deze te interpreteren. Hierbij passen woorden als: ideeën, inspiratie, gericht op de toekomst, vernieuwend, globaal.

Op basis van het werk van Jung kon Jolande Jacobi uiteindelijk acht persoonlijkheids-combinaties of ‘hoofdtypen’ benoemen. Vader en zoon Lothian ontdekten dat deze acht hoofdtypen overeenkomen met bepaalde combinaties van de vier kleuren in de persoonlijkheid. Deze acht typen met een paar typerende kwaliteiten zijn weergegeven in figuur 2.

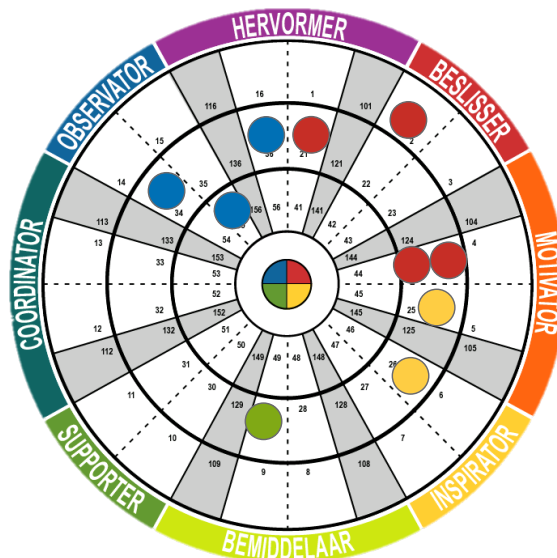

Insights Discovery is een waardevol model omdat het je in staat stelt inzicht te krijgen in jouw behoeften en patronen in het gedrag en dat van anderen. Dat maakt Insights Discovery tot een uiterst krachtig instrument voor zelfontwikkeling, feedback en teamontwikkeling.

Teamprofiel

Het Insights Discovery-model is om te beginnen een analytisch instrument waarmee je inzicht kunt krijgen in iemands persoonlijkheidsstructuur: waar op het 'wiel' staat deze persoon? Is zij vooral rationeel ingesteld en introvert (linksboven op het wiel)? Is hij een extraverte gevoelsmens (rechtsonder op het wiel)? Maar pas de methode toe op een groep mensen, op een team, en je hebt ook een mooi instrument waarmee je de gezamenlijke dynamiek in dat team kunt bekijken. Dit teamwiel is de basis van een analyse van de teamdynamiek. Uiteraard spelen er ook andere zaken een rol in de teamdynamiek, zoals disciplines en competenties. De ervaring leert dat met behulp van het teamwiel niet alleen de kracht van een team, maar ook de risico's die dat team loopt, goed in beeld kunnen worden gebracht. Het wiel biedt je dus als het ware een 'helikopter view', een totaaloverzicht, van de plussen (bijvoorbeeld het samenwerkend vermogen) en de minnen van het team.

Teamwiel, voorbeeld

© The Insights Group Ltd, 2016. All rights reserved.

De kracht van deze manier van kijken is dat deze teamanalyse diepte krijgt doordat van ieder individueel teamlid ook meer zicht wordt gegeven op de eigen persoonlijkheidsvoorkeuren, zijn of haar eigen dynamieken.

Elk team heeft zijn eigen dynamiek (ofwel natuurlijke patronen) en het is van groot belang om daar als verantwoordelijk manager tijdig naar te kijken teneinde de kracht van het team, maar ook de zwakte ervan, te analyseren en op grond van de inzichten die deze analyse oplevert maatregelen te nemen.